

Rundvleessector heeft behoefte aan transparantie en cijfermateriaal

Crisis is niet hopeloos

Aloys Van Goethem is de nieuwe ondervoorzitter van ABS (Algemeen Boeren Syndicaat). Een man uit de praktijk die geen blad voor de mond neemt. De crisis in de rundvleessector is complex, maar niet hopeloos. Van Goethem: 'Nu snijden ze er op de plek van de keizersnede ook nog eens een lap vlees uit zo groot als een televisiescherm! Pure diefstal.'

tekst **Guy Nantier**

In april stelde het Algemeen Boeren Syndicaat (ABS) enkele nieuwe hoofdbestuurders aan. Er kwam een nieuwe voorman in de persoon van Hendrik Vandamme. Aloys Van Goethem uit het Oost-Vlaamse Belsele werd de nieuwe eerste ondervoorzitter van de organisatie. Aloys Van Goethem (59) genoot een hogere opleiding landbouw en is gepokt en gemazeld in het ABS. Sinds 1964 is hij lid en bekleedde er diverse bestuursfuncties. Van Goethem is ook al enkele jaren ondervoorzitter van de Interprofessionele Vereniging voor het Belgische vlees (IVB).

Van Goethem houdt zich, naast deze onbezoldigde functies, professioneel bezig met het aankopen, verhandelen en afmesten van voornamelijk Belgisch wit-

blauwe dieren, die hij vooral op de Nederlandse markt afzet. Een interview over actuele dossiers en gebeurtenissen met een man uit de frontlinie, een 'boerenfronter', die met beide voeten in de praktijk staat.

Recent vonden dialoogdagen in Vlaanderen plaats mét en voor de rundvleeskolom. Een initiatief van Vlaams minister-president Kris Peeters om met alle stakeholders een aantal problemen voor de korte termijn in beeld te brengen en voor de toekomst een aantal krijtlijnen uit te zetten. U was een van de afgevaardigden namens het ABS. Wat vond u van het initiatief?

'Het was een lovenswaardige poging waar ik hoge verwachtingen van had. Het is spijtig dat de rundvleessector, nota bene de vierde belangrijkste landbouw-

activiteit in Vlaanderen, pas als laatste aan de beurt kwam, ná bijvoorbeeld de sector van de paarden.'

Welk gevoel houdt u er na afloop aan over?

'Ik zit met gemengde gevoelens. Er is weliswaar acte genomen van een hele rij knelpunten en van vele verzuchtingen, maar ik ben benieuwd hoe de overheid die gaat omzetten naar iets bruikbaar voor de sector.'

'Maar wat mij vooral is bijgebleven, is dat op de eerste dag de gehele vleeskolom aanwezig was. Op de tweede en volgende dialoogdagen waren de slachthuizen of distributie afwezig. De keten heeft geweigerd om een constructieve dialoog te voeren met de boeren. Zij zijn enkel hun eigen belang komen verdedigen.'

'Neem nu het discussiepunt met de slachthuizen over de omrekening van warmkarkasgewicht naar koudgeslachtgewicht. Omringende landen passen een aftrek van twee procent toe, in België is dat drie procent. In Nederland en Frankrijk kent men één aanbiedingsvorm, in België negen. Dit is pure diefstal van de Belgische boeren. Het argument dat drie procent nodig is om de slachtkosten te dekken raakt kant noch wal. De aftrek is er om vochtverliezen van het karkas te compenseren. Voor niets anders.' 'En het wordt alsmat gedurfd. Ze ontvetten niet alleen de karkassen dat het een lieve lust is, ze snijden er op de plaats van de keizersnede ook nog eens een lap

maanden en werk te maken van een nieuw label: "Meritus Gastronomie", voor stieren van minder dan twintig maanden. Dat komt de kwaliteit van het vlees ten goede. Jonger vlees is malser en mals vlees wil de consument. De boeren realiseren zo ook een kostprijsverlaging, want hoe ouder het dier, hoe minder de dagelijkse groei. En bovendien komen de centen voor de boer sneller binnen. De verlaging van de slachtleeftijd, aanvankelijk mee goedgekeurd door Boerenbond, is uiteindelijk niet doorggegaan omdat Boerenbond en ABS het hierover niet eens geraakten.'

'Waar ABS en Boerenbond wel op dezelfde lijn zitten, is dat ze vinden dat

bracht naar aanleiding van de huidige crisissituatie. Hoe ervaart een vleesveehouder dat?

'De lobby van de melkveehouderij- en varkensvleessector is machtiger vanwege de aantallen en het kapitaal dat er mee gemoeid is. De rundvleessector daarentegen is kleiner, meer familiaal, minder kapitaalsintensief. Daardoor is de individualiteit ook vele malen groter. Dat leidt tot minder eendracht.'

'Maar de situatie in de rundvleessector is even schrijnend, mogelijk nog schrijnender, want de sector is jarenlang stiefmoederlijk behandeld geweest in diverse domeinen zoals het landbouw investeringsfonds of de mestwetgeving.'

Van Goethem is zichtbaar geïrriteerd.

'Het stunten met voedsel moet gewoon stoppen'

vlees uit zo groot als een televisiescherm! Pure diefstal noem ik dat.'

Boerenbond stelde na afloop van de dialoogdagen dat de sector marktstrategie mist. Bent u het daarmee eens?

'Een nuance is hier op zijn plaats. Er is wél marktstrategie in de sector, maar niet de ganse sector zit op eenzelfde lijn. Neem bijvoorbeeld het lastenboek van het Meritus-label. ABS had in het beheerscomité voorgesteld om de leeftijd van de stieren te verlagen van 26 naar 24

het de sector echt ontbreekt aan cijfers, boekhoudkundig maar ook puur foktechnisch. Met de ingebruikname van Veeportal hopen we dat meer en meer vleeshouders zich aangesproken zullen voelen om eindelijk te starten met de fokkerijbasisregistratie. Dat is nog altijd het vertrekpunt om later de link te kunnen leggen tussen fokkerijgegevens en slachtgegevens.'

Vooraf de melkveesector en de varkenssector worden uitvoerig door de media in beeld ge-

'Er wordt momenteel onuitgegeven gestunt met rundvlees. Kijk er de reclameblaadjes hier maar op na. De distributie voert reclame met boerengeld. Er is dus marge om de vleesveehouders meer uit te betalen, net zoals er marge is om de melkveehouders meer uit te betalen voor hun productie. Het stunten met voedsel moet gewoon stoppen.'

Zijn er niet te veel tussenschakels in de rundvleessector, waardoor een hogere prijs aan de consument niet sowieso resulteert in een hogere prijs aan de producent?

'De rundvleessector is in vergelijking met de melkveesector inderdaad veel complexer, maar de situatie is daarom zeker niet hopeloos.'

Retorisch: 'Zeg mij anders waarom men

enige tijd terug nog één euro per kilogram geslacht gewicht meer kon uitbetalen voor een vrouwelijke dikbil dan voor een vrouwelijke blonde d'Aquitaine? De prijs van de blondes is nu nog steeds gelijk, maar die voor het witblauw is gedaald met een halve euro.'

Moet Europa het 'verstedelijkte Vlaanderen' niet op gelijke voet behandelen met de berggebieden en een verstedelijkingspremie geven analoog aan de bergpremie om het prijsverlies te compenseren? Of is coöperatieve afzet dé oplossing om de veehouders te wapenen tegen de machtige stakeholders stroomafwaarts van de productie? 'Coöperatieve afzet? Nee, driemaal nee! Het is geen zaligmakende uitweg. Kijk maar naar Denemarken. De sukkelaars

van het LEI voorspellen, zou een gevolg zijn van een groter aanbod van melkkoeien en een daling van het aantal stuks vleesvee. Een daling die zelf het gevolg zou zijn van een grotere concurrentie met melkvee op het vlak van mestrechten en dus grondgebruik. In Vlaanderen zal het zo'n vaart niet lopen: we evolueren inderdaad ook naar grotere melkveebedrijven, maar daarom nog niet naar méér melkkoeien. Integendeel, veel Vlaamse melkboeren denken eerder aan productiebeperking. Vlaanderen kent bovendien veel versnipperde landbouwpercelen die niet interessant zijn voor melkveehouders. Vleesveehouders kunnen met die kleine percelen wél werken.'

karkassen boven zeshonderd kilogram groter wordt. En we ervaren dagelijks wat keurders van het voedselagentschap met zware karkassen doen: die blijven minimaal een week langer hangen in het slachthuis vanwege controles en hormonencontroles. Vaak is het dan ook zo dat het karkas uiteindelijk zwaar aan prijs inboet omdat het vlees minder mooi oogt en het karkas minder vers is.'

Begin volgende jaar wordt in België de VKI-sticker of Voedselketeninformatie-sticker ingevoerd. Wat is dat? Rundveehouders zijn erover nauwelijks geïnformeerd.

'De VKI-sticker is een uitvloeisel van Europese regelgeving rond de levensmidde-

worden er nog méér bedrogen dan hier. Kijk vandaag hier ook maar naar de coöperatieve zuivelsector.'

'Boeren moeten elkaar gewoonweg transparanter informeren over prijzen, over de marktsituatie en vooral leren te verkopen. Dat fingerspitzengefühl, die vaardigheid om handel te drijven, kunnen ze zich voor een groot stuk aanleren. Hier ligt een taak voor de overheid om dit te stimuleren.'

Het Nederlandse LEI voorspelt voor de Nederlands rundvleessector een daling van de vleesprijs met dertig procent tegen 2020. Wat is uw inschatting voor Vlaanderen?

'Ik ben altijd héél voorzichtig met uitkomsten van onderzoekers. Zij doen dikwijls aan zelfbevestigende voorspellingen. Nu, de daling die de onderzoekers

Waar moeten de fokkers meer op gaan letten bij het aanleveren van uitgangsmateriaal aan de afmesters?

Zonder aarzeling: 'Groeï, groei en nog eens groei. Daggroei wel te verstaan. IVB bezit een schat aan informatie in haar database: geboortedatum, karkasgewicht en karkaskwaliteit om er maar drie op te noemen. Nu de organisatie regionaliseerd is en IVB dus een Vlaamse aangelegenheid is geworden, moet een snelle koppeling met de fokkerijgegevens van CRV mogelijk zijn. Mijn hoop is gevestigd op IVB en CRV.'

'Het FAVV moet dan wel anders omgaan met de huidige slachtlimiet van zeshonderd kilo geslacht gewicht. Wil men meer groei in de dieren fokken, dan zullen de moeders ongetwijfeld groter en zwaarder worden, waardoor de kans op

lenhygiëne. Voor elk dier of elk lot dieren dat ter slacht wordt aangeboden, moet de Belgische veehouder vanaf 1 januari 2010 de zogenaamde voedselketeninformatie, die bestaat uit de diergeeneskundige voorgeschiedenis van de te slachten runderen, aan de slachthuisuitbater bezorgen. In principe 24 uur op voorhand. Als dit niet gebeurt, mag het dier niet geslacht worden.'

'Deze nieuwe verplichting voor de rundveehouder is het zoveelste bewijs dat er van een administratieve vereenvoudiging geen sprake is. Vereenvoudiging is in mijn ogen dikwijls goed voor de ambtenaren, maar niet voor de boer. Ik ben dan ook altijd op mijn hoede als politici het woord "administratieve vereenvoudiging" in de mond nemen. De praktijk bewijst mijn gelijk.'